

CUDRAS

Center for Universal Drug Researches
Approaches & Studies

بولتن مخدری جهان

شماره ۶ شهریور ۱۴۰۰

- ایتالیا؛ به سوی همه پرسی قانونی سازی کانابیس
- نظریه دروازه‌ای مواد مخدر
- اقتصاد مخدری و امنیت جهانی
- افزایش انفجاری تولید مواد روانگردان جدید

مقدمه:

رصد مداوم، منظم و دقیق روندها و تحولات در زمینه سیاست‌گذاری مخدری برای تقویت سیاست و دیپلماسی مخدری هر کشور لازم و ضروری است. اطلاع پیدا کردن از جدیدترین تحولات سیاست مخدری جهان، قوانین جدید و تلاش‌های سازمان‌های بین‌المللی از یکسو می‌تواند باعث بهبود ارتباط میان کشورمان و دیگر طرف‌ها در این عرصه شود و از سوی دیگر نیز تجربیات مختلف جهانی اعم از موفق و شکست خورده را به نحوی منطقی و به‌دور از هیاهوهای رسانه‌ای پیش چشم ما قرار می‌دهد.

با در نظر گرفتن این مهم، موسسه کادراس^۱ در سال 1400 به عنوان جدیدترین محصول خود اقدام به تعریف واحد جدیدی تحت عنوان «بولتن مخدری جهان» با هدف مستقیم تأثیر گذاری و تقویت دیپلماسی مخدری جمهوری اسلامی ایران کرده است. در این مجموعه که به صورت ماهانه منتشر خواهد شد اصلی‌ترین اقدامات دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و ابتکارات فراملی را از نظر گذرانده خواهد شد و کارشناسان موسسه می‌کوشند معنا و مفهوم پدیده‌ها و سیاست‌های مذکور را به صورت روندی و براساس رویکردی کل‌نگرانه^۲ مورد تحلیل قرار دهند.

در این راستا از همه صاحب نظران، اندیشمندان و علاقه‌مندان به این حوزه درخواست می‌کنیم تا با مطالعه این مجموعه، موسسه کادراس را در جریان دیدگاه‌های خود درباره این محصول جدید قرار دهند.
راه ارتباطی :

[info@cudras.ir](mailto:info@ cudras.ir)

مرکز تحقیقات، رهیافت‌ها و مطالعات بین - **Center for Universal Drug Researches, Approaches and Studies (CUDRAS)** .¹ المللی مواد مخدر(کادراس)

². Wholistic

ایتالیا؛ به سوی همه پرسی قانونی سازی کانابیس

ایتالیا پس از جمع آوری نیم میلیون امضا برای جرم زدایی از شاه‌دانه که مشتقانی مانند حشیش و ماری‌جوانا دارد، یک همه‌پرسی در سال آینده برگزار می‌کند. بر اساس قانون ایتالیا برای ارائه پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی به پانصد هزار رأی نیاز است.

سازمان دهندگان درخواست برای برگزاری همه‌پرسی در مورد جرم زدایی از شاه‌دانه توانسته اند در مدت یک هفته موافقت پانصد هزار نفر را جلب کنند، نتیجه‌ای که «فوق العاده و شگفت آور» توصیف شده است.

آن‌ها بر این نظرند که سرعت جمع آوری پانصد هزار امضا، میل به تغییر در قوانین شاه‌دانه را تایید می‌کند.

در حال حاضر اگر چه قوانین ایتالیا استفاده تفریحی در مقادیر کم و مصرف ماری‌جوانا را برای اهداف پزشکی مجاز می‌داند اما خرید، فروش و پرورش انبوه این گیاه غیرقانونی است و در صورت اثبات جرم فروشندگان، ممکن است آنها تا به ۱۰ سال زندان محکوم شوند.

ایتالیا به همراه برخی کشورهای اتحادیه اروپا مانند فرانسه دارای محدودکننده ترین سیستم‌ها در خصوص حشیش و ماری‌جوانا هستند. برخی گروه‌های طرفدار جرم زدایی از شاه‌دانه بر این نظرند که این اقدام می‌تواند با ایجاد هزاران شغل، درآمد مالیاتی دولت‌ها را نیز افزایش دهد. سازمان دهندگان درخواست برای برگزاری همه‌پرسی در ایتالیا گفته‌اند که تا پایان ماه به جمع آوری امضاها ادامه می‌دهند و سپس پیشنهاد همه‌پرسی را به عالی‌ترین دادگاه تجدیدنظر ایتالیا تسلیم می‌کنند.

پیشنهاد همه‌پرسی در ایتالیا پس از رسیدن به مرحله اجرا باید برای بررسی به دادگاه قانون اساسی این کشور ارسال شود و در صورت تأیید، رئیس‌جمهور ایتالیا تاریخ آن را تعیین می‌کند. پیش‌بینی می‌شود در صورت رأی مثبت شهروندان ایتالیا به جرم زدایی از خرید، فروش و کشت حشیش، سراسر اروپا شاهد یک دومینو در این خصوص شود. در حال حاضر برخی گزارش‌ها از تلاش چند کشور اتحادیه اروپا برای اجرای اقدامی شبیه ایتالیا خبر می‌دهند.

نظریه دروازه‌ای مواد مخدر

نظریه یا فرضیه دروازه‌ای یا دروازه ورود به این ایده اشاره می‌کند که مصرف داروها و موادی که چندان آسیب‌زا به حساب نمی‌آیند، در آینده منجر به رو آوردن فرد به مصرف مواد و یا ارتکاب به جرایم جدی‌تر می‌شود.^۳ این نظریه عمدتاً موادی نظیر تنباکو^۴، الکل^۵ و ماری‌جوآنا را در زمره اصلی‌ترین مواد دروازه‌ای می‌داند.

³. Pudney, Stephen (2002). "The road to ruin? Sequences of initiation into drug use and offending by young people in Britain". Home Office

⁴. The National Institute on Drug Abuse (NIDA), part of the NIH, a component of the U.S. Department of Health and Human Services.] – Nicotine Craving and Heavy Smoking May Contribute to Increased Use of Cocaine and Heroin

⁵. Golub, A. ; Johnson, B. D. (2001). "Variation in youthful risks of progression from alcohol and tobacco to marijuana and to hard drugs across generations". American Journal of Public Health 91 (2): 225-۳۲ / DOI:10.2105/AJPH.91.2.225. PMC 1446541

البته درباره اینکه آیا ماری‌جوانا و الکل جزء مواد دروازه‌ای به حساب می‌آیند یا خیر دیدگاه‌های متفاوتی ابراز شده است، زیرا برخی تحقیقات نشان از آن دارد که ماری‌جوانا و الکل در زمره این مواد به حساب می‌آید و برخی دیگر از تحقیقات نیز اعلام کرده‌اند که تنباکو و کانابیس دروازه‌ای نیستند.⁶

کتاب مرجع ماری‌جوانا ۲۰۰۸ که توسط اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکا منتشر شده، فرضیه دروازه‌ای را در قبال بسیاری از مواد (از جمله کانابیس) درست و صادق می‌داند. در این کتاب استدلال شده که مواد مخدر هم به ارتباط اجتماعی هم به خاطر میل فزاینده به تجربه احساس سرخوشی بهتر.^۷[۵] چند نفر از طرفداران این ایده در پژوهشی از میان ۳۱۱ دوقلوهای هم‌جنس اقدام به بررسی سابقه مصرف مواد میان آنها قبل از هفده سالگی نشان دادند که تنها دوقلویی که پیش از هفده سالگی سابقه مصرف مواد داشتند و احتمال مصرف مواد خطرناک‌تر در آنها ۵ برابر بیشتر از سایرین بوده است.^۸

در مقابل برخی پژوهشگران نیز معتقدند کانابیس را نمی‌توان در زمره مواد دروازه‌ای قرار داد. «اندرو گلوب»^۹ و «بوس جانسون»^{۱۰} از موسسه ملی توسعه و تحقیق واقع در نیویورک می‌نویسند افرادی که پیش و پس از سال‌های موسوم به «نسل انفجار جمعیت»^{۱۱} اقدام به استعمال ماری‌جوانا می‌کرده‌اند، عمدتاً به سوی مصرف مواد خطرناک‌تر کشیده نشده‌اند.

در همین راستا محققانی از مرکز تحقیقاتی سیاست مخدری رند واقع در سانتا مونیکای کالیفرنیا نیز با بررسی اطلاعات «پیمایش ملی خانوارها با محوریت سوء مصرف مواد» بین سال‌های ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۴ به این نتیجه رسیدند که نوجوانانی که اقدام به مصرف مواد سخت کرده‌اند، ممکن است در گذشته از مواد کم خطرتر و آرام‌تر مانند کانابیس نیز مصرف را شروع نکرده باشند. در پژوهش دیگری که درباره ۵۱۰ دوقلوی هم‌جنس انجام شده مشخص شد که برخی از دوقلوهای ناهمسان موجود در این پژوهش مصرف مواد سخت‌تر را از کانابیس آغاز کرده‌اند.

⁶ . The National Institute on Drug Abuse (NIDA), part of the NIH, a component of the U.S. Department of Health and Human Services.] – Nicotine Craving and Heavy Smoking May Contribute to Increased Use of Cocaine and Heroin

⁷ . MacKesyamiti, M; Fendrich, M; Goldstein, PJ (1997). "Sequence of drug use among serious drug users: typical vs atypical progression". Drug and Alcohol Dependence 45 (3): 185–۹۶/ DOI:10.1016/S0376-8716(97)00032-X. PMID 9179520.

⁸ . US DEA"2008 Marijuana Sourcebook" (PDF). Archived (PDF) from the original on 2010-05-29. Retrieved 2010-04-20.

⁹ . Andrew Golub

¹⁰ . Bruce Johnson

¹¹ - منظور سال‌های ۱۹۴۶ تا ۱۹۶۴ است در آن جمعیت کشورهای غربی افزایش قابل ملاحظه‌ای داشت.

براساس آمارهای موجود، میزان درآمد تجارت جهانی مواد مخدر، سالانه ۶۰۰ میلیارد دلار معادل هشت درصد حجم تجارت جهانی است. در این میان، آمارهای رسمی در آمریکا نشان می دهد، میزان خرید و فروش و تجارت داخلی مواد مخدر در آمریکا سالانه بالغ بر ۱۹۰ میلیارد دلار است. این میزان تجارت سالانه مواد مخدر در آمریکا، با رقم کل تجارت این کشور از صنعت خودرو و فولاد برابر است. میزان خرید و فروش مواد مخدر در آمریکا به حدی است که روی ۷۵ درصد دلارهایی که در داخل این کشور رد و بدل می شود، آثار ماده مخدر کوکائین دیده می شود. تاکنون میلیاردها دلار صرف مبارزه با قاچاق مواد مخدر شده است و هزاران نفر در راه مبارزه با این تجارت مرگبار، جان خود را از دست داده اند. درحالی که بر اساس گزارش دفتر مقابله با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، تولید تریاک در سال ۲۰۱۷، افزایش یافته و با اینکه بسیاری از کارتل‌های بزرگ مواد مخدر منهدم و محموله‌های مواد مخدر آنها توقیف شده است، این تجارت پرسود همچنان از رونق قابل توجهی برخوردار است. در گزارشی که به تازگی توسط دفتر مقابله با جرم و مواد سازمان ملل منتشر شد، دو کشور پرو و کلمبیا به عنوان مهم‌ترین تولید کنندگان کوکائین در جهان معرفی شده اند. مقصد صادرات کوکائین آمریکا، برزیل و کشورهای اروپایی است. به گفته پلیس پرو، مواد مخدر قاچاق اغلب از طریق هوایی منتقل می‌شود و هر پرواز انتقال کوکائین، سود ده‌ها هزار دلاری برای خلبان و قاچاقچیان دارد. این منطقه در هر روز شاهد پرواز چهار تا شش هواپیما برای انتقال کوکائین با وزنی در حدود دویست تا پانصد کیلوگرم است. ارزش هر محموله نیز رقمی در حدود سیصد تا پانصد هزار دلار است. برای هر پرواز هر یک از خلبانان از ده تا بیست و پنج هزار دلار دستمزد دریافت می‌کنند.

بنابراین، مهمترین عامل گسترش مواد مخدر، سود مالی آن است. در واقع منافی که بابت فروش مواد مخدر عاید تولید کنندگان، دلالان و توزیع کنندگان می شود، چیزی نیست که به سادگی بتوان آن را نادیده گرفت و همین امر موجب می شود بسیاری از تلاش ها برای مقابله با این پدیده خانمان سوز ناکام بماند.

تحلیل پدیده مجرمانه از منظر سودمندی، موضوع تازه ای نیست و می توان آن را با اقتصاد جرم و تبهکارانه مورد بررسی قرارداد. اندیشه های کسانی همچون بکاریا^{۱۲} و بنتام^{۱۳} و بطور خاص بکر^{۱۴} اولین بار در مقاله ای تحت عنوان «اقتصاد جرم و مجازات، یک رهیافت اقتصادی» (۱۹۶۸) به مقوله اقتصاد جرم پرداخت و هدف اصلی او پاسخ گفتن به این سوال بود که چقدر منابع و مجازات باید برای حداقل کردن زیان های اجتماعی جرم به کار گرفته شود. مدل اصلی وی بر مبنای این فرض استوار بود که چنانچه مطلوبیت مورد انتظار فرد در ارتکاب جرم از مطلوبیتی که می تواند با استفاده از وقت و سایر منابع در دیگر فعالیت ها به دست آورد بیشتر باشد، مرتکب جرم می شود. و با این پیش فرض، عوامل اقتصادی را از عوامل اثرگذار بر جرم معرفی می کند^{۱۵}.

از این رو می توان مسأله انباشتگی ثروت قاچاقچیان مواد مخدر را بر این اساس مورد تحلیل قرارداد؛ بسیاری از محققان حوزه مواد مخدر تاکید دارند که قاچاقچیان ثروت انباشته خود را که از تجارت مواد مخدر به دست می آورند، غالباً به صورت دلار آمریکا نگهداری می کنند. این وجود مشکلی عمده را در پی دارد و آن این است که موجب فریب مدیران بانک مرکزی در تعیین عرضه و تقاضای پول در سطح محلی شده و از این طریق انحراف در تعیین نرخ بهره را موجب می شوند. در سطح کلان، افزایش در مقدار پول های خارجی، یک منبع انبساط پولی ایجاد خواهد کرد که می تواند کاهش ناشی از کنترل شدیدتر عرضه پول را جبران کند.^{۱۶}

ورود سود ناشی از صادرات مواد مخدر به درآمد کشورها و به دنبال آن اشتغال زایی این بخش اهمیت مسأله را دوچندان می کند و رهایی از این درآمد را دشوارتر. به عنوان نمونه بخش بزرگی از رشد اقتصادی افغانستان به واسطه رشد تولید مواد مخدر است. کشور افغانستان در سال ۲۰۱۷ بیش از ۶ میلیارد دلار مواد مخدر صادر کرد که ۲۰ درصد این مبلغ به کشاورزان و مابقی به دلالان و واسطه گرها رسید. این رقم ۳۰ تا ۳۵ درصد از درآمد ناخالص ملی افغانستان را تشکیل می دهد. به همین دلیل مبارزه با این بخش یکی از مشکلات مهم دولت افغانستان محسوب می شود.

12 . Cesare Beccaria

13 . Jeremy Bentham

14 . Becker

15 - متقی، سمیرا، اقتصاد جرم در کشور ایران (رویکردی تحلیلی بر قاچاق مواد مخدر)، فصلنامه کارآگاه، سال نهم، پاییز ۱۳۹۵، شماره ۳۶، ص ۲۷

16 - کاستلز، امانوئل، عصر اطلاعات؛ پایان هزاره، به نقل از: مختاریان، حسین، اثرات تجارت مواد مخدر بر تثبیت اقتصاد کلان، اعتیاد پژوهی، سال اول، پاییز

گرچه فتوای صادره از سوی علمای افغانستان تولید و مصرف تریاک را مخالف قواعد شریعت اسلامی دانستند و برای آن مجازات در نظر گرفته اند، اما تولید مواد مخدر در این کشور از زمان جنگ افغانستان شروع به افزایش کرده است و امروز بالاترین سطح خود در طول تاریخ این کشور است. بنا بر اعلام یکی از اعضای پارلمان افغانستان این بخش موجبات اشتغال حدود ۵۰۰ هزار نفر از مردم این کشور را فراهم کرده است.

از آن جا که برای کشت خشخاش و تبدیل آن به تریاک و تبدیل حدود ۶۰ درصد آن به هرویین و مرفین و سایر فعالیت های جانبی نظیر حمل و نقل و فناوری و فروش در بازار داخلی افغانستان به ازای هر هکتار کشت، چهار نفر در تولید و چهار نفر در فعالیت های جانبی مشغول به فعالیت می شوند، به این ترتیب برای تولید چهار هزار تن تریاک در زمینی به وسعت بیش از ۹۰ هزارهکتار جمعیتی در حدود ۷۰۰ هزار نفر شاغل خواهند شد.

افزایش انفجاری تولید مواد روانگردان جدید

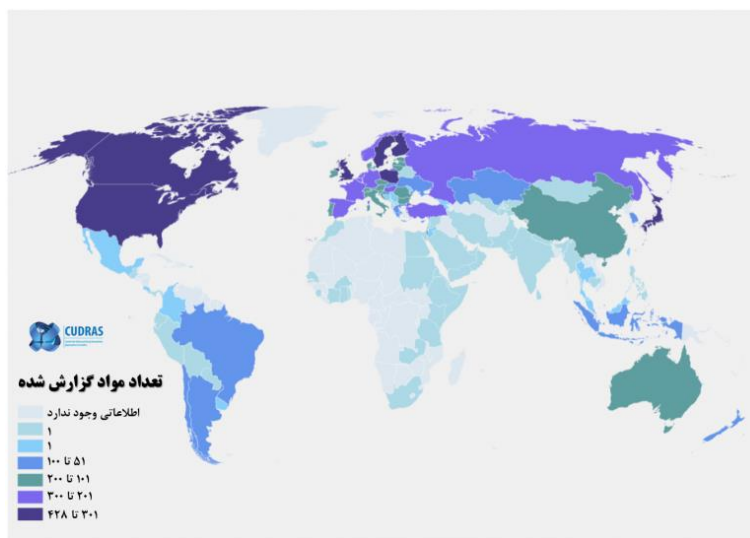
تجارت مواد مختلف محرک و مخدر یکی از سودآورترین فعالیت های اقتصادی (هرچند غیرقانونی) در جهان به حساب می آید. سود قابل توجه این تجارت به اندازه ایست که قاچاقچیان مواد همواره خود را برای رویارویی با برخوردهای قانونی و ظرفیت های تکنولوژی وفق می دهند. در مقابل نیز یکی از راه های اصلی مقابله با تولید و مصرف مواد مذکور غیرقانونی اعلام کردن آن است؛ اما قاچاقچیان و کارتل های مخدری برای دور زدن قوانین محدود کننده در ۳۰ سال گذشته عمدتاً به تغییر ترکیب شیمیایی مواد روی آورده اند، به طوری که با چنین تغییری ماده ای جدید اما با خاصیت قبلی حاصل گردد و در بازار مصرف به راحتی جایگزین ماده قبلی شود که احیاناً در فهرست مواد غیرقانونی قرار گرفته است.

در نتیجه این اقدام مواد جدیدی تولید می‌شود که از آن به NPS (مواد روانگردان جدید)^{۱۷} یا مواد طراحی شده^{۱۸} یاد می‌شود. البته گفتنی است اصطلاح ان.پی.اس توسط اتحادیه اروپا تدوین شده و در کشورهای اروپایی به کار برده می‌شود و اصولاً ان.پی.اس‌ها پدیده‌ای اروپایی هستند.

به عنوان نمونه می‌توان با دستکاری در ترکیب شیمیایی موادی همچون مت‌آمفتامین و اکستازی از طریق کم کردن یک عامل اکسیژن یا هیدروژن به فرمول جدیدی دست یافت که از یکسو شبیه ترکیب قبلی نیست و لذا در شمر مواد غیرقانونی قرار نمی‌گیرد و اما از سوی دیگر مصرف آن پیامدهای مصرف ماده‌ای را دارد که از روی آن طراحی شده است.

این مواد که در بازار با عنوان «سرخوشی قانونی» نیز به فروش می‌رسند به سرعت غیرقابل تصویری تکثیر می‌شوند، سلامت عمومی را در معرض خطری جدی قرار می‌دهند و سیاست مخدري رسمي کشورها را به چالش می‌کشند. متأسفانه اغلب درباره آسیب‌هایی که این مواد برای سلامت افراد و نیز اجتماع در پی می‌آورند اطلاعات اندکی وجود دارد. گفتنی است این مواد چالش‌هایی جدی بر سر مسیر پیشگیری از اعتیاد و درمان آن هستند که برای مقابله با آن‌ها نیازمند آگاهی‌بخشی و انتشار اطلاعات جامع‌تری هستیم.

دفتر مبارزه با جرم و مواد سازمان ملل متحد در تعریف NPS می‌نویسد: اصطلاح «مواد روان گردان جدید» به موادی اطلاق می‌شود که چه به صورت خالص و چه با تغییر مورد سوء مصرف قرار می‌گیرند و در کنوانسیون مقابله با مواد مخدر ۱۹۶۱ و کنوانسیون مواد روان گردان سال ۱۹۷۱ به آن‌ها اشاره‌ای نشده است، اما آثار سوء زیادی برای سلامت عموم در پی دارند. البته گفتنی است منظور از کلمه «جدید» لزوماً به معنای کشف یا ساختن مواد به کلی جدید نیست، بلکه برخی از ان.پی.اس‌ها ۴۰ سال پیش برای اولین بار تولید شده‌اند، اما برخی از ان.پی.اس‌ها نیز در سال‌های اخیر وارد بازار شده‌اند.

نقشه ۱) تعداد ان.پی.اس‌های گزارش شده در کشورهای مختلف جهان

17 . New Psychoactive Substances

18 . Designer Drugs

مخاطرات ان.پی.اس‌ها

مصرف ان.پی.اس‌ها عمدتاً اثرات منفی بر سلامت افراد دارد. عمدتاً اثرات جانبی ان.پی.اس‌ها نیز طیف وسیعی را شامل می‌شود که عبارتست از تشنج تا اضطراب، پرخاشگری، روان‌پریشی حاد و وابستگی شدید. مصرف‌کنندگان ان.پی.اس‌ها به کرات دچار مسمومیت و ناچار از بستری شدن در بیمارستان‌ها می‌شوند. همانطور که گفته شد اطلاعات موثق زیادی درباره اثرات سمی و سرطان‌زایی در دسترس نیست. همچنین درباره میزان خلوص و ترکیب ساختاری مواد تشکیل دهنده ان.پی.اس‌ها که مصرف‌کنندگان را در معرض خطرات زیادی قرار می‌دهد وجود ندارد.

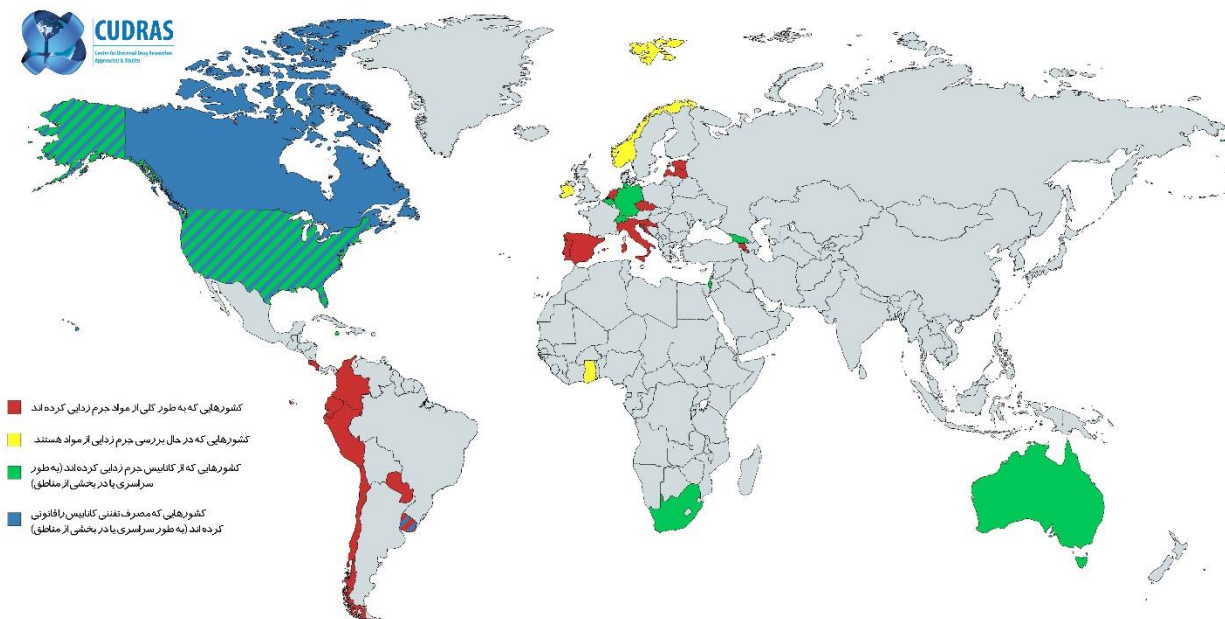
نحوه تولید ان.پی.اس‌ها

مثلاً متیل فنیدیت (ریتالین) را با اضافه کردن یک عامل اتیل به آن به صورت ماده مخدر اتیل فنیدیت Ethylphenidate ساخته و با نام Ching به فروش می‌رسانند و با انواع مواد مخدر کانابیس صنعتی را که فرمول آنها هیچ شباهتی به ماده مخدر ماری‌جوانا و حشیش (THC) ندارد را با نام مخدر اسپایس K2 که دارای قدرتی حدود ۲۰۰ تا ۸۰۰ برابر قوی‌تر از ماری‌جوانا است را با نام ادویه در اینترنت و یا در فروشگاه‌ها به فروش می‌رسانند. مفدرن (۴ MM) نیز از همین دسته مواد مخدر طراح است که فرمول ساختمانی آن با دستکاری فرمول مت‌آمفتامین و کاتینون ساخته شده است و تا چندی قبل مفدرن در انگلستان به آزادی و به‌طور قانونی به فروش می‌رفت.

نبود قوانین جدید در رابطه با مواد مخدر طراحی شده باعث شده است کشورهای اروپایی و آمریکا در برابر هجوم این مواد به کشورشان دارای خلأ قانونی و فاقد قوانین لازم بوده که این امر باعث رواج هر چه بیشتر این مواد مخدر روانگردان جدید در کشورهای غربی شده است. مخدر ابر نهم 9 cloud و مخدر نمک حمام. Cloud Nine Drug Causes بدین ترتیب است که ان.پی.اس‌ها به سرعت تکثیر می‌شوند و لذا از ۱۶۶ مورد در سال ۲۰۰۹ به ۸۰۳ مورد در سال ۲۰۱۹ بالغ شده که برابر با رشدی ۸۰۰ درصدی است. در این میان مصرف ۶ نوع ماده روانگردان جدید در کشورمان بیش از سایر NPS ها گزارش شده که این ۶ مورد عبارتند از دستمال، قرص‌های اکستازی، کمیکال، ال.اس.دی و نمک حمام. همچنین همه ان.پی.اس‌های موجود در ایران در فهرست سازمان ملل وجود دارد.

فرجام سخن

در سال‌های اخیر تمایل برای قانونی سازی برخی از مواد مخدر غیرقانونی در جهان افزایش یافته است. در این میان تا کنون 12 کشور اروپایی وارد این مسیر شده و یا به صورت کلی و یا جزئی این سیاست را به اجرا در آورده‌اند. ایتالیا یکی از کشورهای پیشرو در این زمینه به حساب می‌آید که در آن اقبال بیشتری از شهروندان به جرم زدایی از مواد مخدر تمایل دارند.

گفتنی است، تصمیم سازمان ملل متحد برای بیرون آوردن کانابیس از فهرست «مواد پر خطر» نیز به نوعی موفقیت روانی برای هواداران قانونی سازی تعبیر شده و لذا باعث شده کمپین‌های هوادار جرم زدایی از مواد مخدر با شور و حرارت بیشتری به فعالیت برای اقناع افکار عمومی جهان بدین منظور تلاش کنند. از سوی دیگر برخی از صاحبان هولدینگ‌های سرمایه‌گذاری و تجاری (که در این زمینه نیز سرمایه گذاری کرده‌اند) با تدوین متون و تولید برنامه‌های رسانه‌ای که گاه در آن جای افراد ذی نفع با کارشناسان این حوزه عوض می‌شود، سعی می‌کنند، سیاست جدید سازمان ملل را به غیر مضر بودن کانابیس و مشتقات آن تعبیر کنند که باید با این موج به درستی برخورد کرد و برای مخاطبان ایرانی نیز این روند را به خوبی شرح داد.

دومین مطلب این شماره به «نظریه دروازه‌ای» مواد مخدر می‌پردازد؛ این نظریه شروع مصرف مواد را یک «دروازه ورود» به جهان مصرف مواد می‌داند که باعث می‌شود افرادی که از آن دروازه وارد شوند، به زودی به سوی مصرف انواع مواد محرک — مخدر کشیده شوند. کتاب مرجع ماری‌جوآنا ۲۰۰۸ که توسط اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکا منتشر شده، فرضیه دروازه‌ای

را در قبال بسیاری از مواد (از جمله کانابیس) درست و صادق می‌داند. در این کتاب استدلال شده که مواد مخدر هم به ارتباط اجتماعی هم به خاطر میل فزاینده به تجربه احساس سرخوشی بهتر. چند نفر از طرفداران این ایده در پژوهشی از میان ۳۱۱ دوقلوهای هم‌جنس اقدام به بررسی سابقه مصرف مواد میان آنها قبل از هفده سالگی نشان دادند که تنها دوقلویی که پیش از هفده سالگی سابقه مصرف مواد داشتند و احتمال مصرف مواد خطرناک‌تر در آن‌ها ۵ برابر بیشتر از سایرین بوده است.

سومین مطلب این شماره به موضوع امنیت جهانی و اقتصاد مخدری می‌پردازد؛ گفتنی است براساس آمارهای موجود، میزان درآمد تجارت جهانی مواد مخدر، سالانه ۶۰۰ میلیارد دلار معادل هشت درصد حجم تجارت جهانی است. در این میان، آمارهای رسمی در آمریکا نشان می‌دهد، میزان خرید و فروش و تجارت داخلی مواد مخدر در آمریکا سالانه بالغ بر ۱۹۰ میلیارد دلار است. این میزان تجارت سالانه مواد مخدر در آمریکا، با رقم کل تجارت این کشور از صنعت خودرو و فولاد برابر است. میزان خرید و فروش مواد مخدر در آمریکا به حدی است که روی ۷۵ درصد دلارهایی که در داخل این کشور رد و بدل می‌شود، آثار ماده مخدر کوکائین دیده می‌شود. تاکنون میلیاردها دلار صرف مبارزه با قاچاق مواد مخدر شده است و هزاران نفر در راه مبارزه با این تجارت مرگبار، جان خود را از دست داده‌اند. درحالی که بر اساس گزارش دفتر مقابله با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، تولید تریاک در سال ۲۰۱۷، افزایش یافته و با اینکه بسیاری از کارتل‌های بزرگ مواد مخدر منهدم و محموله‌های مواد مخدر آنها توقیف شده است، این تجارت پرسود همچنان از رونق قابل توجهی برخوردار است.

در آخرین مطلب این شماره افزایش انفجاری روانگردان‌های جدید مورد بررسی قرار گرفته است؛ تجارت مواد مختلف محرک و مخدر یکی از سودآورترین فعالیت‌های اقتصادی (هرچند غیرقانونی) در جهان به حساب می‌آید. سود قابل توجه این تجارت به اندازه‌ایست که قاچاقچیان مواد همواره خود را برای رویارویی با برخوردهای قانونی و ظرفیت‌های تکنولوژی وفق می‌دهند. در مقابل نیز یکی از راه‌های اصلی مقابله با تولید و مصرف مواد مذکور غیرقانونی اعلام کردن آن است؛ اما قاچاقچیان و کارتل‌های مخدری برای دور زدن قوانین محدود کننده در ۳۰ سال گذشته عمدتاً به تغییر ترکیب شیمیایی مواد روی آورده‌اند، به طوری که با چنین تغییری ماده‌ای جدید اما با خاصیت قبلی حاصل گردد و در بازار مصرف به راحتی جایگزین ماده قبلی شود که احیاناً در فهرست مواد غیرقانونی قرار گرفته است. در نتیجه این اقدام مواد جدیدی تولید می‌شود که از آن به (NPS مواد روانگردان جدید) یا مواد طراحی شده یاد می‌شود. البته گفتنی است اصطلاح ان.پی.اس توسط اتحادیه اروپا تدوین شده و در کشورهای اروپایی به کار برده می‌شود و اصولاً ان.پی.اس‌ها پدیده‌ای اروپایی هستند.